

Temat: Bezpieczna Energia – czyli mądre rady Świetlika.
(proponycja lekcji otwartej dla rodziców)

CELE:

Obecność rodziców podczas tych zajęć ma na celu nie tylko obserwację pracy swoich pociech ale również przypomnienie im o niektórych sytuacjach, które mogą zagrażać im samym i ich dzieciom. Podnoszenie świadomości bezpiecznego korzystania z urządzeń elektrycznych.

Uczeń:

- wymienia korzyści jakie daje człowiekowi energia elektryczna,
- rozpoznaje zagrożenia jakie mogą wystąpić podczas korzystania z urządzeń elektrycznych
- przewiduje skutki niewłaściwego korzystania z energii - ma świadomość zagrożenia zdrowia i życia.

METODY:

elementy dramy, pogadanka, rozmowa, praktycznego działania.

FORMY:

praca indywidualna i grupowa.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

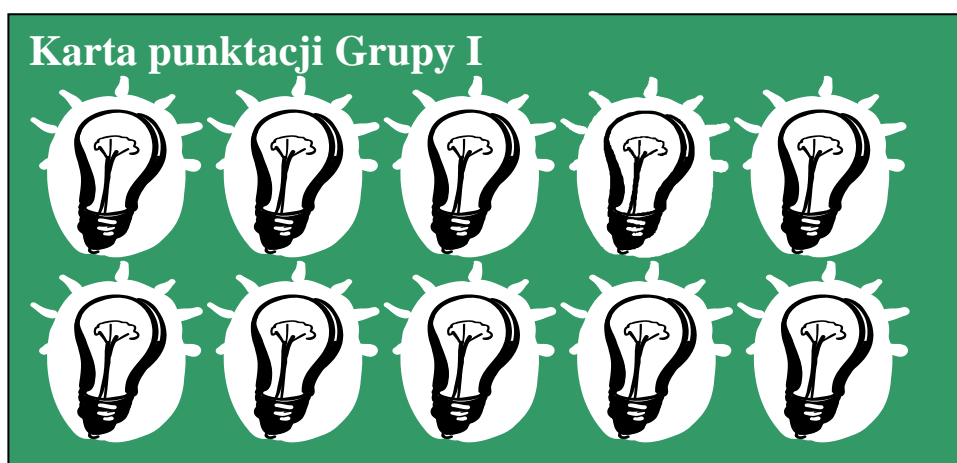
wiersz J. Tuwima „Pstryk”, opiekacz, suszarka do włosów, żelazko, teksty wierszy i scenek napisane przez autorki scenariusza, plansza plakatu, piktogramy, paski papieru z wydrukowanymi hasłami z wiersza „Krzyknij NIE”, klej, żółte i czerwone kredki, ołówki.

PRZEBIEG ZAJĘĆ:**WSTĘP (7 – 10 minut)**

1. Lekcja rozpoczyna się w zaciemnionej sali. Nauczyciel czyta, recytuje z pamięci lub włącza nagranie magnetofonowe z wierszem J. Tuwima „Pstryk”. W trakcie recytacji włącza i wyłącza światło ilustrując w ten sposób treść wiersza i wprowadzając dzieci w tematykę zajęć – świat energii elektrycznej.

Pstryk
Sterczy w ścianie taki pstryczek,
Mały pstryczek - elektryczek,
Jak tym pstryczkiem zrobisz pstryk,
To się widno zrobi w mig.
Bardzo łatwo:
Pstryk – i światło!
Pstryknąć potem jeszcze raz –
Zaraz mrok otoczy nas.
A jak pstryknąć trzeci raz –
Znowu dawny świeci blask.
Taką siłę ma tajemną
Ten ukryty w ścianie smyk!
Ciemno – widno, widno – ciemno.
Któż to jest ten mały pstryk?
Może świetlik? Może ognik?
Jak tam dostał się i skąd?
To nie ognik. To przewodnik.
Taki drut, a w drucie PRĄD!
Elektryczny, bystry PRRRĄD!
I stąd światło?
Właśnie stąd!

2. Nauczyciel dzieli klasę na grupy poprzez losowanie kartek w czterech kolorach (zielony, czerwony, niebieski, fioletowy). Uczniowie zajmują miejsca przy stoliku, na którym znajduje się karta punktacji w odpowiednim kolorze. Nauczyciel wyjaśnia, że grupa po otrzymaniu punktu koloruje na żółto - „zapala” jedną żarówkę.

„Zapalanie” żarówek ma na celu uatrakcyjnienie zajęć, wprowadzenie elementów rywalizacji, jak również ułatwi dokonanie oceny uczniów.

3. Każda grupa otrzymuje zadanie wypisania jak największej ilości urządzeń elektrycznych w domu w określonym czasie (1 minuta). Przedstawiciel pierwszej grupy czyta głośno wypisane urządzenia, pozostali liczą i uzupełniają innymi nie wymienionymi przez tę grupę. Grupa która wypisała najwięcej urządzeń „zapala”- zamalowuje na żółto 3 żarówki na planszy, kolejna 2, następna 1, ostatnia nie zapala żadnej. (W razie remisu nauczyciel decyduje o ilości zapalonych żarówek).
4. Krótka rozmowa na temat korzyści jakie dają człowiekowi urządzenia elektryczne w domu. Uczniowie uświadamiają sobie jak bardzo jesteśmy uzależnieni od otaczającego nas świata energii i jak przydatna jest ona dla człowieka.

ROZWINIĘCIE (28 – 25 minut)

1. Nauczyciel lub wcześniej przygotowany uczeń czyta jeszcze raz wiersz pt. „Pstryk” w zmienionej przez autorki scenariusza wersji. Nawiązując do treści wiersza poprzez rozmowę z dziećmi nauczyciel podkreśla ogrom korzyści dostarczanych przez energię jednocześnie zwraca uwagę na to jak wielkim ona może być zagrożeniem, kiedy jest niewłaściwie użytkowana. Wiersz jest również inspiracją do rozważań na temat bezpiecznego, mądrego korzystania z urządzeń elektrycznych co jest zasadniczym celem naszych zajęć.

„ Pstryk”

Sterczy w ścianie mały pstryk
Pożyteczny z niego smyk.
Dzięki niemu wszystko działa,
nawet żaróweczka mała.
Wieża HiFi i kosiarka,
stara pralka i suszarka.

Jego to ogromna siła
ludzką pracę ułatwiła.
Jego moc wciąż sprawia że:
radio gra i pociąg mknie.

Sterczy w ścianie mały pstryk,
Niebezpieczny z niego smyk.
Jego moc tak silna bywa,
może sparzyć jak pokrzywa.

Wszelkie w sieci uszkodzenia,
są przyczyną poparzenia,
czasem nawet porażenia.
Taką siłę ma tajemną
Ten ukryty w ścianie smyk.

Sterczy w ścianie mały pstryk.
Bardzo mądry z niego smyk.
Gdy w przewodach sprawnych płynie
Nie zagraża twej rodzinie.

2. Praca grupach. Nauczyciel przydziela dzieciom teksty scenek w których główna postać Świetlika ostrzega uczniów przed różnymi niebezpiecznymi sytuacjami, które mogą zdarzyć się z powodu wadliwych urządzeń lub niesprawnej instalacji. Zadaniem poszczególnych grup jest

przedstawienie scenek w oparciu o tekst i własne pomysły obrazujących niewłaściwe, niebezpieczne obchodzenie się z urządzeniami elektrycznymi, a także ukazanie postępowania właściwego czyli bezpiecznego. W sali zgromadzone są rekwizyty, które uczniowie wykorzystują podczas prezentacji scenek (żelazko, magnetofon, opiekacz).

Scenka I**Narrator:**

Posłuchajcie rad Świetlika:
Wieża gra- cichnie muzyka.
Taśma gdzieś się zaplątała.
Ot, awaria taka mała.
Tomek wziął się do naprawy,
lecz nie zdaje sobie sprawy,
że pracuje „pod napięciem”

Świetlik:

Muszę przerwać to zajęcie.
Stop kolego! Zabronione!
Twoje życie zagrożone!
Bardzo wielki robisz błąd
w urządzeniu płynie prąd! ,
Jeśli wieżę chcesz naprawić,
Musisz prądu ją pozbawić.

Scenka II**Narrator:**

Kasia nigdy nie narzeka,
a dziś w szkole dyskoteka.
Trochę usta pomaluje
i sukienkę wyprasuje.
Gdy żelazko z półki brała
wtyczkę wodą ochlapała.
Już do gniazdka wtyczkę wkłada.
Tu świetlika druga rada:

Świetlik:

Tym żelazkiem chcesz prasować?
Drogo może cię kosztować!
Wtyczka mokra bez wątpienia,
jest przyczyną zagrożenia.
Tutaj zgódź się ze Świetlikiem
Woda prądu przewodnikiem!
Kiedy wtyczka ma przebicie
Możesz nawet stracić życie.
By uniknąć porażenia,
Usuń najpierw uszkodzenia!

Scenka III**Narrator:**

Ania lubi zapiekanki,
wczoraj jadła je u Hanki.
Wczoraj to się mogło zdarzyć,
przewód musiał się „przysmażyć”.
Bo gdy dzisiaj mama Hanki
chciała zrobić zapiekanki,
nagle coś tak zaiskrzyło
korki w domu wysadziło.

Świetlik:

Dobrze, że tak się skończyło.
Ale bardzo groźnie było!
Rada moja się nie zmienia:
Chcesz uniknąć zagrożenia,
sprawdzaj sprawność urządzenia.

A tymczasem tata Hanki
zrobi izolację nową,
będą dzisiaj zapiekanki,
choć, nie wiem czy to zdrowo?

Scenka IV**Narrator:**

Tomek, Krzysiek dwaj koledzy,
Dzisiaj bez rodziców wiedzy,
z nudów, czy braku zajęcia,
Wspinali się na słup wysokiego
napięcia.

Świetlik:

Tutaj żarty się skończyły;
Świetlik tu nie będzie miły.
Nierozsądek i głupota
tak narażać życie, zdrowie
Każde dziecko to wam powie!

Radę jeszcze jedną mam ,
Nie kombinuj z prądem sam.

Włączamy rodziców w ocenianie dzieci, teraz oni zadecydują ile żarówek może „zapalić” każda grupa za wykonanie tego zadania – maksymalnie 3 żarówki.

3. Uczniowie przygotowują prezentację scenki, nauczyciel czuwa nad pracą dzieci udziela niezbędnych rad i wskazówek (7 – 10 minut). Przygotowane inscenizacje scenek obserwują inne dzieci i ich rodzice. Poprzez prezentację, która jest odgrywaniem ról, dzieci przeżywają określone sytuacje, a obserwator dzięki sprzężeniu bodźców wzrokowych, słuchowych i emocji zmuszony jest do chwili refleksji nad zasygnalizowanym problemem (tyczy się to zarówno uczniów jak i rodziców) Mamy także nadzieję, że taka forma przekazu poprzez działanie i przeżywanie pozostawi w pamięci trwały obraz zagrożenia i sposobu jego uniknięcia.
4. Po prezentacji rodzice przyznają grupom punkty, a dzieci „zapalają” odpowiednią ilość żarówek.
5. Następnie nauczyciel prowadzi z uczniami rozmowę na temat skutków jakie niesie za sobą niewłaściwe korzystanie z urządzeń elektrycznych. Nauczyciel informuje dzieci o skutkach porażenia prądem elektrycznym: poparzenia, utrata przytomności, urazy mechaniczne i śmierć.
6. Kolejne zadanie dla grup polega na szybkim, poprawnym udzieleniu odpowiedzi na pytania zadawane przez nauczyciela. Za każdą poprawną odpowiedź grupa „zapala” sobie jedną żarówkę. Grupy mogą losować numer pytania lub pytanie może być przydzielone przez nauczyciela.

LISTA PYTAŃ.

1. Jaką czynność należy wykonać przed przystąpieniem do naprawy jakiegokolwiek urządzenia elektrycznego?
2. Czym grozi człowiekowi rozkręcanie urządzenia elektrycznego przez który płynie prąd?
3. Dlaczego Świetlik ostrzegł Kasię, że może stracić życie?
4. Na co powinniśmy zwrócić uwagę, co sprawdzić przed włożeniem wtyczki do gniazdka?
5. Dlaczego w domu Hanka przepaliły się bezpieczniki?
6. Co należy zrobić przed podłączeniem urządzenia do sieci elektrycznej?
7. Czy dzieci mogą same oklejać taśmą izolacyjną uszkodzone, przerwane przewody elektryczne?
8. Jakie niebezpieczeństwo czyha na dzieci wspinające się na słupy wysokiego napięcia?

ZAKOŃCZENIE (10 minut)

1. Nauczyciel ponownie zaciemnia klasę i uczniowie w ciszy słuchają słów wiersza „Krzyknij Nie!”, nagranych wcześniej na taśmie magnetofonowej.

Krzyknij Nie!

Gdy za kabel dziecko chwyta,
Bo wyciągnąć z gniazdka chce.
Tak nie robi się i kwita.
Więc dlatego **Krzyknij Nie!**

Kiedy pralka ma przebicie,
Lekkim prądem „pieści cię”
To ci może skrócić życie,
Więc dlatego **Krzyknij Nie!**

Siedząc w wannie, za suszarkę
mama chwyta,
Mokre włosy suszyć chce.
Tak nie robi się i kwita.
Więc dlatego **Krzyknij Nie!**

Nie używaj zepsutego odbiornika!

Nie naprawiaj spalonego bezpiecznika!

Nie korzystaj z prądu blisko wody!

Nie szarp nigdy wtyczki za przewody!

Nie wspinaj się na słupy wysokiego napięcia!

Nie rób tego o czym nie masz pojęcia!

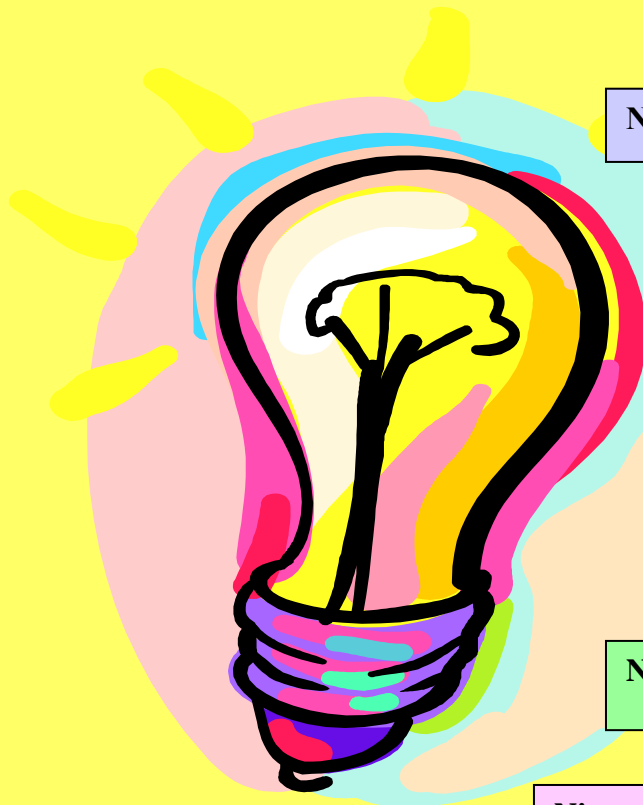
Nie naprawiaj sprzętu włączonego w sieci!

Nie baw się w Elektryka, kiedy nic nie świeci!

2. Na podsumowanie i utrwalenie zdobytej wiedzy proponujemy grupom wykonanie plakatów. W tym celu uczniowie otrzymują przygotowane wcześniej piktogramy, paski papieru z wydrukowanymi hasłami z wiersza „Krzyknij NIE” oraz arkusz papieru z hasłem przewodnim. Nauczyciel informuje uczniów o zadaniu i potrzebnych do tego materiałach zachęcając jednocześnie do stworzenia własnego piktogramu lub ułożenia hasła. (Potrzebne piktogramy mogą wykonać inni uczniowie na zajęciach techniki, świetlicy itp.).
3. Po zakończeniu lekcji uczniowie wywieszają plakaty w korytarzu szkoły, aby w ten sposób dotrzeć ze swoimi przemyśleniami do całej społeczności szkolnej.
4. Na koniec zajęć uczniowie pokazują plansze z „zapalonymi” żarówkami, najlepsi otrzymują oceny wyrażone słownie lub cyfrowo. Jako pracę domową nauczyciel poleca wykonanie krzyżówki.
5. Nauczyciel dziękuje rodzicom za udział w zajęciach apelując jednocześnie o ich czujność i rozważę przy korzystaniu z urządzeń elektrycznych. Podkreśla, że do dorosłych należy kontrola i dbałość o stan techniczny urządzeń elektrycznych.

WZÓR PLAKATU

ENERGETYCZNY ŚWIAT W SPRAWNEJ ZAWSZE SIECI,
NIECH PRZEZ WIELE LAT, **BEZPIECZNIE NAM ŚWIECI!**

Nie używaj zepsutego odbiornika!

Nie naprawiaj spalonego

Nie rób tego o czym nie masz

Nie korzystaj z prądu blisko wody!

Nie szarp nigdy wtyczki za przewody!

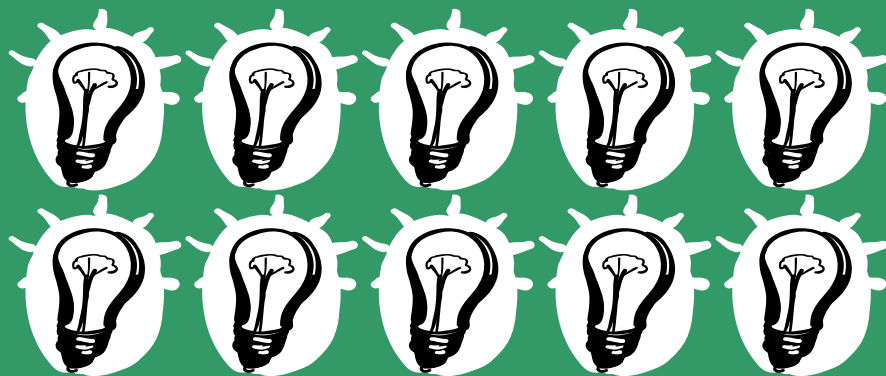
Nie wspinaj się na słupy wysokiego napięcia!

Nie naprawiaj sprzętu włączonego w sieci!

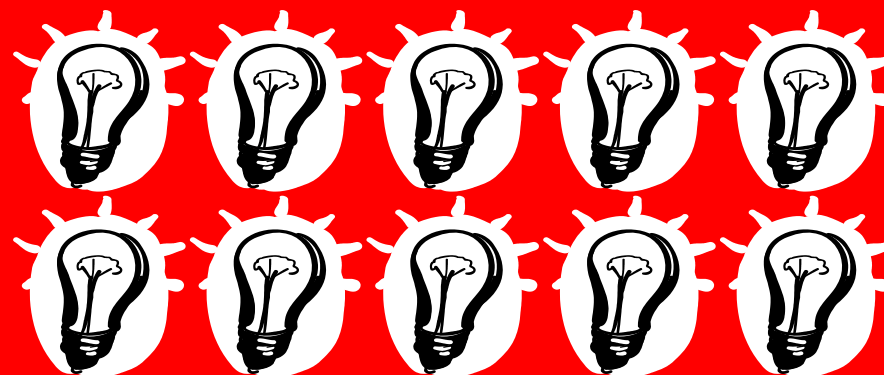
Nie baw się w Elektryka, kiedy nic nie świeci!

WZORY KART PUNKTACJI

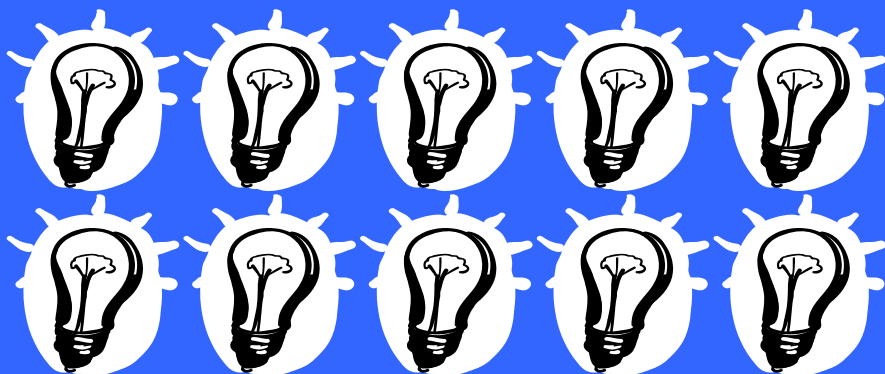
Karta punktacji Grupy I

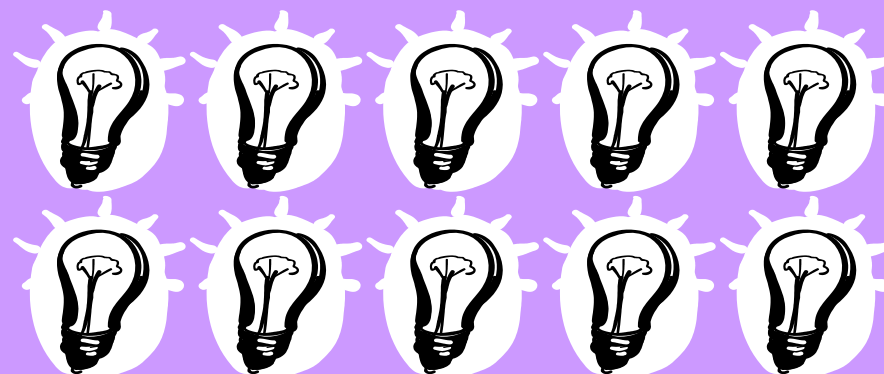
Karta punktacji Grupy II

Karta punktacji Grupy III

Karta punktacji Grupy IV

WZÓR PLAKATU

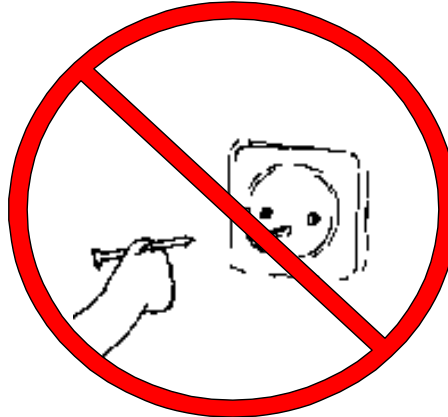
ENERGETYCZNY ŚWIAT W SPRAWNEJ ZAWSZE SIECI,
NIECH PRZEZ WIELE LAT, **BEZPIECZNIE NAM ŚWIECI!**

Nie podłączaj niesprawnych urządzeń do sieci! Nie dotykaj wystających przewodów!

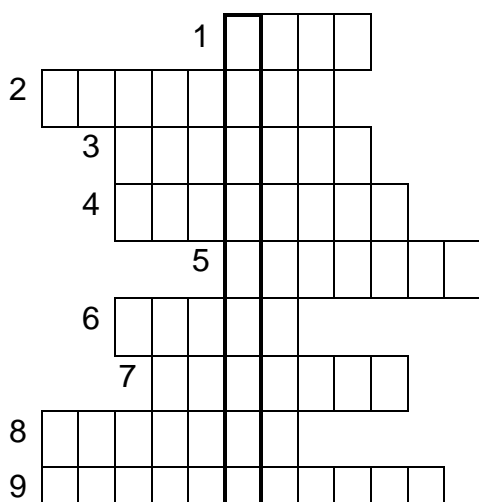
Nie szarp wtyczki za przewody!

Nie wkładaj żadnych przedmiotów do gniazdka!

KRZYŻÓWKA

1. Płynie w przewodach.
2. Często zrywane przez wichury.
3. Powoduje przepalenie bezpiecznika.
4. Ptaka na drzewie, elektryczne w ścianie.
5. Cenny wynalazek Edisona.
6. Przewód lub donosiciel potocznie.
7. Może być telefoniczny, listowny, w ścianie.
8. Mechaniczna, cieplna lub elektryczna.
9. Zabezpiecza instalację elektryczną.

Scenariusz zajęć opracowały Teresa Noworacka i Jolanta Siewior